



Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Valtiovarainministeriö

Lausunto
27.7.2021

VM/13657/2021

1/2

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN LAUSUNTO VALTIOVARAINMINISTERIÖN LAUSUNTO-PYYNTÖÖN LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI POLTTOTURPEEN VEROTUSTA KOSKEVIKSI MUUTOKSIKSI

Valtiovarainministeriö on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriön lausuntoa hallituksen esityksestä laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta. Ministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta ja lausuu seuraavaa:

Turpeen lattiahintamekanismi

Valtiovarainministeriö on valmistellut turpeen lattiahintaa koskevaa esitystä laajasti asiantuntijoita kuulemalla. Esitysluonnoksen mukaan turpeen käytölle asetettaisiin lisävero, kun päästöoikeuden hinta alittaa tason 21,60 euroa hiilidioksiditonnilta. Työ- ja elinkeinoministeriön turvetyöryhmän Afryllä teettämän selvityksen mukaan turpeen käyttö puolittuisi jo päästöoikeuden hinnalla 20 euroa hiilidioksiditonnilta. Työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan esitetty päästöoikeuden kynnyshinta vastaa hyvin tehtyjä selvityksiä. EU:n vuotta 2030 koskevien päästövähennystavoitteiden kiristyessä on äärimmäisen epätodennäköistä, että päästöoikeuden hinta laskisi alle esitetyn kynnyshinnan.

Esitysluonnoksen mukaan päästöoikeuden hinnan alittaessa edellä mainitun kynnyshinnan, turpeelle käytölle lämmityksessä kohdistuisi lisävero, jonka suuruus määriteltäisiin päästöoikeuden markkinahinnan muutoksesta kertoimella 0,61. Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että kerroin vastaa päästöoikeuden ja veron kustannusvaikutusta yhdistetyssä tuotannossa. Ministeriö yhtyy myös esitysluonnoksessa esitettyyn näkemykseen, että kertoimen tulee perustua nimenomaisesti yhdistetyn tuotannon, koska suurin osa päästökauppasektorin veroalaisesta turpeesta käytetään yhdistetyn tuotannon laitoksissa.

Muotoseikkana todetaan, että luonnosdokumentin luvun 7 kohdan 15 a §. toisen kappaleen lopussa kohdassa "Tilastotietojen mukaan yhteistuotannossa tuotetun lämmön määrä on keskimäärin 34 prosenttia sähkön ja lämmön yhteismäärästä." tulisi lukea em. lainauksen sijaan "Tilastotietojen mukaan yhteistuotannossa tuotetun sähkön määrä on keskimäärin 34 prosenttia lämmön yhteismäärästä", sillä kysymyksessä on nk. rakennusaste, joka kuvaa sähkön ja lämmön suhdelukua.

Turpeen verollisen käytön raja

Turpeen käytön veron rajaa koskeva esitys perustuu työ- ja elinkeinoministeriön laajapohjaisen turvetyöryhmän esitykseen. Esitysluonnoksessa turpeen verottoman käytön soveltamisala laajenisi siten, että veroa ei suoritettaisi polttoturpeesta siltä osin, kun sen vuotuinen käyttö on vuosina 2022–2026 alle 10 000 megawattituntia ja vuosina 2027–2029 alle 8 000 megawattituntia.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että turpeen verottoman käytön laajentaminen esitetyllä tavalla määräaikaaisesti on huoltovarmuuden kannalta tärkeää. Veroton minimiosa voisi parantaa toimitus- ja huoltovarmuutta siltä osin, kun turpeen käyttö on verotonta (taakanjakosektorin kattilat ja päästökaupparektorin kattilat siltä osin, jos korkea päästöoikeuden hinta ei ole vienyt turpeen kannattavuutta nollaverolla). Tältä osin markkinoilla olisi turpeelle kysyntää ja se voisi parantaa turveyrittäjien tilannetta (sosiaalinen ja alueellinen oikeudenmukaisuus).

Esitys tukee myös lämpölaitosten hallittua siirtymää pelkän puupolttoaineen käyttöön. Vanhoilla turvekattiloilla on ns. tekninen minimi turpeen käytölle. Mikäli päästöoikeuden hinta on korkea, kannattaa kattilan omistajan tehdä lisäinvestointi, joka mahdollistaa puupolttoaineen käytön maksimoinnin. Investoinnin toteuttaminen vie kuitenkin aikansa. Turpeen veroton minimi alentaisi lämmöntuotantolaitoksen kustannuksia tilanteessa, jossa päästöoikeuden hinta on korkealla ja siten turpeen kilpailukyky on heikko, mutta laitoksen on pakko käyttää teknisen minimin verran turvetta ennen kuin puun suuremman käytön mahdollistava investointi on tehty.

Petteri Kuuva
Teollisuusneuvos

Petri Hirvonen
Erityisasiantuntija

JAKELU

VM, Essi Taavitsainen